

Globalny kryzys finansowy

Dzisiaj w prorocत्वach

„Swoje srebro wyrzucą na ulicę, a ich złoto pójdzie na śmiecie; ich srebro i złoto nie będzie mogło ich wybawić w dniu gniewu Pana. Swojego głodu nie będą mogli zaspokoić ani napętnić swojego brzucha, gdyż były im podniętą do grzechu” — Ezech. 7:19.

Lockdown w czasie pandemii w połączeniu z masowymi rządowymi programami pomocowymi poważnie osłabił gospodarkę na całym świecie. Rosyjskie sankcje wynikające z inwazji na Ukrainę spowodowały skokowy wzrost cen za energię. W Europie gaz ziemny podrożał o ponad 400 procent.

Rządy europejskie szukają alternatywnych wobec Rosji źródeł zaopatrzenia w paliwo, a inflacja powoduje wzrost cen konsumpcyjnych na tyle, że we Francji, Niemczech, Włoszech i Czechach szerzą się protesty. Chcąc złagodzić niepokoje społeczne, rządy podjęły działania mające na celu złagodzenie niepokoju u konsumentów. W Portugalii rząd ogłosił pakiet pomocowy o wartości 2,4 mld dolarów, a w Niemczech ogłoszono program o wartości 64,3 mld dolarów.

Ekonomiści uważają, że wysokie wydatki i wątpliwa polityka energetyczna w znacznym stopniu przyczyniają się do wzrostu inflacji na całym świecie. Wyższe koszty wpłynęły na większość branż, w tym transport, ogrzewanie, branżę chłodniczą i produkcję. Pogorszyło to stan i tak już osłabionych gospodarek w kilku krajach.

Na Sri Lance hiperinflacja, zdewaluowana waluta i ogromny dług państwowy (pożyczka rządowa) z powodu wojny domowej już zagrażają jej zdolności do spłaty pożyczkodawców i kontynuowania potrzebnych projektów infrastrukturalnych. Turystyka, główny filar przetrwania gospodarczego, zanika od 2019 r., kiedy to terroryzm i pandemia zamknęły kraj. Zakaz rządowy z 2021 r. dotyczący nawozów chemicznych, później odwołany, znacznie zmniejszył wydajność upraw i wyniszczył przemysł herbaciany. Następnie, w lipcu, masowe protesty doprowadziły do rezygnacji prezydenta Rajapaksy.

W Argentynie roczna inflacja przekraczająca 70 procent – najwyższa od trzech dekad – i stopy procentowe przekraczające 69 procent sprawiły, że wielu konsumentów zaczęło stosować barter. Kurczące się rezerwy banku centralnego i zbliżająca się spłata długu w wysokości 40 mld dolarów wobec Międzynarodowego Funduszu Walutowego mocno wstrząsnęły i tak już potur-

bowaną gospodarką.

W Chinach, według Instytutu Finansów Międzynarodowych (IIF), dług publiczny, korporacyjny i konsumenci wzrósł do ponad 300 procent produktu krajowego brutto (PKB), ponieważ Pekin zwiększa wsparcie dla schłodzonej gospodarki. „Chiny gwałtownie zwiększyły swoje zadłużenie w następstwie globalnego kryzysu finansowego w latach 2007 i 2008, kiedy to władze wydały ogromny pakiet stymulacyjny, który był w dużej mierze finansowany z pożyczek bankowych” – pisze IIF.

Katastrofalne monsuny sprawiły, że jedna trzecia Pakistanu znalazła się pod wodą, a prawie połowa gruntów uprawnych została zmyta – podaje BBC. Ceny żywności gwałtownie wzrosły, pozostawiając podstawowe produkty poza zasięgiem wielu osób.

Bangladesz stoi w obliczu ciągłych zawirowań z powodu wysokich cen paliwa i żywności. Kraj ma ponad 90 mld dolarów długu zagranicznego, który podwoił się w ciągu ostatnich pięciu lat z powodu ogromnego programu infrastrukturalnego.

Tysiące rolników w Holandii, największym emitencie tlenu azotu i amoniaku w UE, w lipcu zaprotestowało przeciwko proponowanym zasadom redukcji emisji dotyczącym zastosowania nawozów. Dołączyły do nich grupy z Niemiec, Włoch, Hiszpanii i Polski. Holenderscy rolnicy twierdzą, że są zmuszeni albo do masowego zmniejszania produkcji, albo do całkowitego zamknięcia działalności.

Jak podaje IIF, globalne zadłużenie z powodu zaciągania pożyczek przez rządy, firmy i konsumentów przekroczyło 300 bln dolarów w 2021 roku, wzrastając 226 bln dolarów w 2020 roku. Globalny Produkt Krajowy Brutto wyniósł w tym samym roku 85 bln dolarów, co stanowiło zaledwie 28 procent całkowitego zadłużenia, odzwierciedlając tym samym trudną sytuację finansową, w jakiej znajduje się obecnie świat.

Wylany gniew Boży

Mimo opisanych tu tragicznych wydarzeń istnieje nadzieja na przyszłość, lecz tylko przez ustanowienie Królestwa Bożego. Nim Jahwe będzie mógł przynieść dobro, musi obalić obecne systemy religijne, polityczne, społeczne i finansowe świata. Obecny światowy kryzys finansowy to kolejny zwiastun całkowitego zniszczenia naszych obecnych systemów. Zauważmy słowa Sofoniasza: „Dlatego oczekujcie dnia – mówi Pan – w którym wystąpię jako oskarżyciel. Bo mam zamiar zgromadzić narody, zebrać królestwa, aby wylać na nie swoją

popędliwość, cały żar swojego gniewu. Zaprawdę, cała ziemia będzie pożarta ogniem mojej żarliwości” (Sof. 3:8).

Prorokując o nadchodzącej zgubie Jerozolimy, Ezechiel pokazał, że bogactwo nie może ich podtrzymać, gdy przyjdzie zniszczenie. „Swoje srebro wyrzucą na ulicę, a ich złoto pójdzie na śmiecie; ich srebro i złoto nie będzie mogło ich wybawić w dniu gniewu Pana. Swojego głodu nie będą mogli zaspokoić ani napełnić swojego brzucha, gdyż były im podniętą do grzechu” (Ezech. 7:19).

Św. Jakub przepowiedział podobną sytuację w odniesieniu do ostatnich dni Izraela, a także proroczo w odniesieniu do ostatnich dni Wieku Ewangelii. „A teraz wy, bogacze, płaczcie i narzekajcie nad nieszczęściami, jakie na was przyjdą. Bogactwo wasze zmarniało, a szaty wasze mole zjadły. Złoto wasze i srebro zaśniedziało a śniedź ich świadczyć będzie przeciwko wam i strawi ciała wasze jak ogień. Nagromadziliście skarby w dniach, które się mają ku końcowi” (Jak. 5:1-3).

Nie tylko systemy finansowe tego świata doświadczą porażki przy końcu Wieku Ewangelii, lecz także systemy społeczne. Apostoł Paweł pisze: „A to wiedz, że w dniach ostatecznych nastaną trudne czasy: Ludzie bowiem będą samolubni, chciwi, chełpliwi, pyszni, bluźnierczy, rodzicom nieposłuszni, niewdzięczni, bezbożni” – 2 Tym. 3:1-2.

Zachowując naszą chrześcijańską perspektywę

Obecne zamieszanie na świecie zostanie ostatecznie zastąpione przez pokojowe królestwo sprawiedliwości, które przyniesie nowy sposób życia: „Potem jednak przemienię ludom ich wargi na czyste, aby wszystkie mogły wzywać imienia Pana i służyć mu jednomyślnie” – Sof. 3:9. „Wobec ucisku ubogich, Wobec jęku biednych Teraz powstanę, mówi Pan, Zgotuję zbawienie temu, kto pragnie” – Psalm 12:6. Patrząc na dzisiejszy

świat, stańmy na naszej wieży strażniczej i módlmy się o ustanowienie Królestwa Bożego.

Co możemy zrobić, aby chronić siebie w tym czasie? „Niech życie wasze będzie wolne od chciwości; poprzestawajcie na tym, co posiadacie; sam bowiem powiedział: Nie porzucę cię ani cię nie opuszczę” – Hebr. 13:5. Bogactwo materialne jest obecnie promowane jako klucz do szczęścia. Przywódcy, firmy i rządy przyczyniają się do tego wrażenia obietnicami szczęścia, uprawnieniami i „ratowaniem” z długów, które nie promują roztropności i dyscypliny.

Możemy zapewnić sobie spokój w tych trudnych czasach, stawiając Boże zasady na pierwszym miejscu w naszym życiu. Rozważmy te wskazówki:

- Siejmy dla ducha na dobrą glebę (Gal. 6:7-8) – potrzebny jest czas, aby plon wzrósł. Bądź cierpliwy. Utrzymuj serce skupione na sprawach duchowych, bo z niego tryska źródło życia (Przyp. 4:23).
- Nie żyjmy ponad stan (Przyp. 21:20) – główną przyczyną katastrofy finansowej jest brak zdolności do spłaty długu.
- Zachowaj należytą staranność (Przyp. 27:23) – dyscyplina jest ważna we wszystkich aspektach życia. Sprzeciwiaj się impulsywności i zachowaj kontrolę.
- Oszczędzaj na trudne czasy (Przyp. 6:6-11) – należy odkładać środki na niespodziewane problemy.
- Mądrze inwestuj swój czas i zasoby, najpierw biorąc pod uwagę możliwości duchowe (Przyp. 21:5; Kazn. 11:2) – unikaj spekulacji i rozważaj przyszłe potrzeby.

Nadrzędną zasadę w życiu podaje Jezus: „Albowiem gdzie jest skarb twój – tam będzie i serce twoje” – Mat. 6:21. Jeśli nasz skarb jest w niebie, nasze serca przepełni radość, pokój i zadowolenie!

Redakcja